

*Танасова Наталія, студентка III курсу,
Освітня програма «Публічне управління і адміністрування»,
ЗВО «Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра
Моторного»
Науковий керівник: Вороніна Ю.Є., канд. наук з держ. упр., старший викладач
кафедри «Публічне управління, адміністрування та право» (м. Мелітополь)*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Актуальність проблеми: Сьогодні, теорія міжнародного (багатонаціонального) менеджменту – це, самостійна галузь знань, яка вимагає вдумливого освоєння в умовах глобалізації та появою нової галузі наукових досліджень – нейроекономіки та явищ, пов'язаних з нею. Теорія міжнародного менеджменту повинна стати окремою дисципліною вивчення, а також міждисциплінарною областю наукових досліджень, яку правильніше за все вважати – управлінською думкою, що сполучає у собі науку, досвід, - ноу-хау, якість управлінського мистецтва.

Головною метою введення міжнародного досвіду публічного адміністрування вважається реалізація концепції поступального розвитку світової стратегії в сфері управління на основі росту наукомісткої сфери та сфери послуг завдяки стратегії піднесення національних економік держав, що розвиваються, до рівня конкурентоспроможної, їх перетворення на повноцінних суб'єктів світової економіки та вибору гідного статусу у світовій системі.[5]

У сучасному суспільстві розвиток будь-якої країни багато в чому залежить від процесів глобалізації та інтеграції, зокрема це стосується сфери діяльності підприємств. Задля отримання додаткового прибутку, залучення інвестиційних ресурсів, розширення ринків збуту продукції підприємства виходять за межі країни, використовуючи при цьому досвід управління великих іноземних корпорацій. В Україні тривалий час існувала закрита економіка, тому впровадження світового досвіду управління підприємствами почалось нещодавно та потребує детального вивчення та практичної апробації. Проте, перш за все доцільною є оцінка основних проблем міжнародного менеджменту в Україні.

Проблеми впровадження та розвитку міжнародного публічного адміністрування знаходять своє відображення у роботах таких вчених, як Віщук В.М., Гошта А. В., Лук'яненко Д.І. Радченко В.В., Семенов А.А. та ін. Не зважаючи на достатність публікацій, багато аспектів впровадження та вдосконалення міжнародного управління в Україні залишаються недостатньо вивченими та потребують постійного вдосконалення.

Міжнародний менеджмент – система методів управління, спрямованих на формування, утримання, розвиток і використання конкурентних переваг у

різних країнах з метою підвищення ефективності, стабільності, зміцнення і розширення позицій міжнародних компаній на світових ринках [1].

Можливості розвитку міжнародного менеджменту обумовлюються не тільки виходом національних підприємств на зарубіжні ринки, але і розвитком діяльності міжнародних корпорацій на вітчизняній території. Оскільки це дозволяє ефективно адаптувати вже сталі методи управління до українських умов. Для результативного використання зарубіжного досвіду управління підприємствами у державі мають бути створені певні умови у всіх сферах національної економіки [2].

Значне місце серед факторів впливу на розвиток міжнародної діяльності, відповідно, і впровадження міжнародного менеджменту, посідає група політико-правових чинників. До їх прояву можна віднести недосконалість законодавства, зокрема у галузі оподаткування, регулювання процесів інвестування (у тому числі іноземного), рівень та характер співпраці України з іншими державами та міжнародними організаціями, повільне входження України до міжнародних інституцій, високий розвиток лобізму та корупції тощо [2].

Безперечно, з найбільшими проблемами розвитку міжнародний менеджмент «стикається» в економічній сфері. Зокрема, до таких проблем можна віднести недостатню конвертованість національної валюти, порушення ринкових принципів ціноутворення, відсутність ефективної системи міжнародного маркетингу, високий податковий тиск, проблеми щодо встановлення чітких прав власності, низький рівень доходів громадян, перевалювання адміністративних методів державного регулювання над економічними, підтримка процесів внутрішнього інвестування (створення певних бар'єрів входження іноземного капіталу), недостатній рівень науково-технічного прогресу, слабка державна підтримка бізнесу тощо [3].

Поруч з політичними та економічними факторами значну роль відіграє організаційний аспект розвитку міжнародного менеджменту. Насамперед, це проявляється через недосконалість матеріальної інфраструктури та забезпечення підприємств, недосконалі організаційна структура управління, зокрема фінансова служба (чи інший функціональний підрозділ), застосування менеджерами неефективних методик оцінки діяльності підприємств, методів планування, практична відсутність системи прогнозування через значні мінливі умови, недостатній рівень розвитку науки і практики ризик-менеджменту та ін. [2].

Складно назвати всі особливості національної культури, що впливають на публічне адміністрування. Найважливішими є: розподіл соціальних ролей і їх статус; критерії успіху та досягнень в економічному та соціальному житті; роль традиційних органів влади та лідерів; співвідношення демократичних і авторитарних традицій; співвідношення індивідуалізму та колективізму; пріоритет духовних чи матеріальних цінностей; почуття обов'язку і відданості по відношенню до сім'ї, клану й етнічної групи; характер соціалізації та комунікації; прийнятність і форми зворотного

зв'язку, оцінки і критерії; значення релігії у громадському житті та вплив її на економічну діяльність; ставлення до інших культур, релігій, етнічних груп; ставлення до соціальних, технологічних і інших змін; поняття часу і простору [1].

Отже, найважливішими засобами досягнення ефективного управління діяльністю підприємства на міжнародному ринку є:

- формування та реалізація стратегії зовнішньоекономічної діяльності підприємства і тактики його роботи на зовнішньому ринку, тобто визначення єдиного напрямку, який буде враховувати внутрішні можливості підприємства та ринкові умови, в яких йому доводиться функціонувати;
- професійне виконання основних чотирьох функцій менеджменту (планування, організації, мотивації та контролю);
- впровадження нових форм організації та здійснення ЗЕД з використанням новітніх технологій та розробок, методів і підходів, інформаційних та економіко-математичних моделей;
- підтримка зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств з боку держави, оскільки найважливішим аспектом економічного добробуту країни є взаємозалежність стану економіки держави та ефективності зовнішньоекономічних відносин [4].

Зазначені проблеми стримують розвиток міжнародного менеджменту. Проте, Україна як незалежна держава має нетривалий період розвитку, існують значні перспективи еволюції міжнародної діяльності на всіх рівнях, а більшість проблем поступово знаходять своє вирішення.

Використані джерела та література:

1. Віщук В. М. Актуальність та перспективи розвитку міжнародного менеджменту. URL: http://www.rusnauka.com/33_DWS_2010/33_DWS_2010/Economics/73817.doc.htm. (дата звернення: 12.03.2021).
2. Лук'яненко Д. І. Проблеми розвитку міжнародного менеджменту в Україні. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=40104>. (дата звернення: 21.02.2021).
3. Балановська Т. О. Розвиток національного бізнесу та транснаціональних компаній. *Економічний простір*. 2008. № 14. С. 54–60.
4. Гошта А. В., Климчук А. О. Розвиток менеджменту зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств. URL: <http://intkonf.org/konf112013/595-goshta-a-v-klimchuk-a-o-rozvitok-menedzhmentuzovnshnoekonomichnoyi-dyalnost-vtchiznyanih-rprijemstv.html>. (дата звернення: 21.02.2021).
5. Економіка підприємства / Олексенко Р. І. та ін. *Економіка підприємства: навч. посіб.* Мелітополь : Люкс, 2010.